

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/171/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1721201678
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1721201678.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: O. V., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odbor sociálnych vecí a rodiny, Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: matka K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, S. a otec: S. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX I., zastúpený Mgr. Máriou Čechovou, advokátkou so sídlom Lipová 18/C, Viničné, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a na určenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok, č.k. 5P/138/2021 - 45 zo dňa 29.11.2021 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/138/2021-52 zo dňa 29.11.2021 a v spojení s Dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/138/2021-60 zo dňa 29.11.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/138/2021-52 zo dňa 29.11.2021 a Dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/138/2021-60 zo dňa 29.11.2021 sa v napadnutej časti vo výroku o výživnom a zročnom výživnom z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 5P/138/2021-45 zo dňa 29.11.2021 I. zveril maloletého O. V., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. II. Oboch rodičov oprávnil maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. III. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého O., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 250 euro, počnúc dňom 04.10.2021, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. IV. Zročné výživné na maloletého O. za obdobie od 04.10.2021 do 30.11.2021 v sume 467,74 euro povolil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným počnúc dňom 01.12.2021 k rukám matky s tým, že neplnenie jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. V. Otca oprávnil stretávať sa s maloletým O., nar. XX.XX.XXXX každý týždeň v kalendárnom roku v utorok a štvrtok od 16.00 hod do 19.00 hod., každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a počas sviatkov a školských prázdnin vyhlásených Vyhláškou MŠ SR v čase jarných prázdnin každý páry kalendárny rok od prvého dňa prázdnin od 16.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod., počas Veľkonočných prázdnin každý páry kalendárny rok od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17.00 hod, počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod, počas Vianočných sviatkov a zimných prázdnin každý páry kalendárny rok od 22.12. od 9.00 hod. do 29.12. do 17.00 hod, každý nepárny kalendárny rok od 29.12. od 9.00 hod. do 7.1. nasledujúceho kalendárneho roku do 17.00 hod., s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého určil miesto obvyklého pobytu matky. Matke uložil povinnosť maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť, odovzdať otcovi preukaz zdravotného poistenia a cestovný pas maloletého VI. Rozhodol, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania. Opravným uznesením č.k. 5P/138/2021-52 zo dňa 29.11.2021 súd prvej inštancie opravil výrok IV napadnutého rozsudku tak, že zročné výživné na maloletého O. za obdobie od 04.10.2021 do 30.11.2021 v sume 237 eur je otec povinný splácať mesačnými splátkami po

50 eur spolu s bežným výživným počnúc dňom 01.12.2021 k rukám matky s tým, že neplnenie jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. V ostatnom obsahu ponechal rozsudok nezmenený. Doplniacím rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/138/2021-60 zo dňa 29.11.2021 rozhodol, že I. Rozsudok Okresného súdu Pezinok sp.zn. 5P/138/2021 zo dňa 29.11.2021 sa dopĺňa o výrok VI, ktorý sa vkladá medzi výrok V a výrok VI pôvodného rozsudku, v znení: VI. Súd návrh otca zamietla. II. Výrok VI. pôvodného rozsudku ostáva nezmenený a očísľuje sa podľa poradia ako výrok VII..

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 3, 4, 5, § 24 ods. 4, § 28 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o dôvodnosti návrhu matky. Mal preukázané, že v súčasnosti sa styk maloletého s otcom realizuje, otec sa o maloletého zaujíma, vyživovaciu povinnosť si plní. Konštatoval, že rodičia na pojednávaní predložili rodičovskú dohodu o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, úprave styku otca s maloletým a výživnom s tým, že otec nebol stotožnený s výživným v sume 300 eur mesačne. Následne matka navrhla rozšírenie styku o jeden deň a výšku výživného 250 eur. K schváleniu rodičovskej dohody nedošlo z dôvodu nesúhlasu otca s výškou výživného, ktorý navrhol zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že bude prispievať na jeho výživu 200 eur mesačne a hradíť 50 percent jeho nepredvídateľných výdavkov. Návrh otca zamietol majúc za to, že otec nemal skutočný záujem o zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a návrhom chcel docieľiť nižšie výživné, pričom neskôr v priebehu konania na striedavej osobnej starostlivosti už netrval. Prihliadol na dohodu rodičov o styku otca s maloletým a odporúčanie kolízneho opatrovníka zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky a styk určiť v rozsahu navrhovanom rodičmi, ktorý je v najlepšom záujme maloletého. Pri rozhodovaní o výživnom mal preukázané, že otec si od rozchodu s matkou plní vyživovaciu povinnosť, v mesiaci október prispel na výživu maloletého sumou 150 eur a v novembri sumou 100 eur. Nevzal v úvahu návrh otca v otázke výživného považujúc sumu 100 eur mesačne za nesúladnú so záujmom dieťaťa aj s ohľadom na jeho vek a matkou vyčíslené náklady na neho. Priklonil sa k návrhu matky a kolízneho opatrovníka považujúc výživné vo výške navrhovanej matkou za primerané veku maloletého a jeho potrebám. Poukázal na povinnosť rodičov zabezpečiť podmienky a výživu pre zdravý rast a vývoj svojho dieťaťa, ktoré je odkázané na ich osobnú aj finančnú starostlivosť. Dospel k záveru, že vzhľadom na priemerný mesačný príjem otca bude výživné v určenej výške v jeho možnostiach a schopnostiach platiť. Zročné výživné v sume 467,74 eur za obdobie od 04.10.2021 do 30.11.2021 zaviazal otca splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným počnúc dňom 01.12.2021 k rukám matky pod následkom straty výhody splátok. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku vo výroku III. a IV. (o výživnom a zročnom výživnom) podal odvolanie otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhujúc rozhodnutie v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písmeno a/, f/ a h/ a § 366 písm. d/ CSP. Poukázal na to, že náklady na maloletého matka vyčísliła pôvodne sumou 270 eur, neskôr vo výške 555 eur, pričom maloletý nemá zdravotné problémy. Namietal, že súd pri rozhodovaní prevzal matkou uvedenú sumu nákladov a opomenul, že maloletý je zverený do rozšírenej starostlivosti otca, ktorý okrem finančného príspevku mu poskytuje aj osobnú starostlivosť a v čase prázdnin sa delí starostlivosť rodičov o maloletého na polovicu. Spochybnil náklady v časti dovoleníek a výletov vo výške 100 eur, vzhľadom na vek maloletého a protipandemické opatrenia, v dôsledku ktorých sú zatvorené zariadenia poskytujúce voľnočasové aktivity deťom. Vyslovil názor, že postupom súdu, ktorý opomenul do nákladov zahrnúť pomer výkonu jeho starostlivosti o maloletého došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu a posúdeniu výšky výživného. Mal za to, že po odpočítaní voľnočasových aktivít predstavuje suma nákladov na dieťa 450 eur a nie 550 eur, pričom súd nevzal do úvahy reálne náklady. Uviedol, že ním navrhovaná suma výživného vo výške 200 eur mesačne predstavuje výšku reálnych nákladov na dieťa primeranú jeho veku. Podľa jeho mienky, ak súd zistil, že dosahuje vyšší príjem ako matka, mal zvýšenú časť výživného určiť na tvorbu úspor. Poukázal na to, že matka priznala, že od decembra nastupuje do práce a jej príjem nie je neprimerane nižší ako jeho. Namietal, že súd nebral do úvahy jeho príspevky maloletému, ktoré vynaložil po odchode zo spoločnej domácnosti na zariadenie detskej izby, nákup oblečenia a hračiek, čím mu zabezpečil u neho vlastný priestor. Súdu prvej inštancie vytýkal, že nesprávne zistil skutočný stav veci v otázke nákladov, ktoré vynaložil na maloletého. Nestotožnil sa so záverom súdu o výške zročného výživného, nakoľko obaja rodičia preukázali, že od momentu podania návrhu matkou na súd prispel na maloletého sumou 250 eur a suma zročného výživného mala byť preto znížená na sumu 150 eur. Podaním zo dňa 14.01.2022 doplnil odvolanie a namietal, že súd nezobral do

úvahy aj výšku rodinných prídavkov, ktoré poberá matka na maloletého, čím je ponížená výška matkou uvádzaných nákladových položiek na dieťa.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny, prípadne postupom podľa § 388 CSP navrhla zmeniť výrok III. rozsudku tak, že súd otca zaviazá prispievať na výživu maloletého sumou 250 eur mesačne a sumou 135,80 eur mesačne titulom tvorby úspor vkladom na účet maloletého, ktorý mu matka zriadi. Plne sa stotožnila s odôvodnením rozsudku, v ktorom súd v bode 18. opísal mechanizmus uvažovania otca vo vzťahu k výživnému na maloletého. Mala za to, že nemôže obstať argumentácia otca, keďže výživné nie je neprimerané alebo presahujúce potreby maloletého. Poukázala na ustanovenie § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a ustálenú súdnu prax, podľa ktorej výška výživného na dieťa vo vzťahu k povinnému rodičovi predstavuje sumu 20 - 30 % z jeho netto príjmu, a to vzhľadom na odôvodnené potreby dieťaťa. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. 26CoP/69/20 zo dňa 31.03.2021. Uviedla, že pri určení výživného nemožno vychádzať zo schémy pomeru 50 : 50, že by sa rodičia mali podieľať na výdavkoch maloletého v pomere jednej polovice, pretože osobná starostlivosť o dieťa je tiež formou plnenia si vyživovacej povinnosti. Dala do pozornosti, že otec dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške 1.669 eur brutto, to je 1.286 eur netto a z tohto príjmu predstavuje 20 - 30 % suma 257,20 eur až 385,80 eur. Je teda zrejme, že súd prvej inštancie určil výživné na maloletého v spodnej hranici možností, v rámci ktorých výživné mohol určiť. Potvrdila výšku svojho príjmu 960 eur brutto mesačne a poukázala na jej ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ktorú je nutné vziať v úvahu. Oproti predchádzajúcej výške príjmu je toho času jej príjem nižší, nakoľko má skrátený pracovný úväzok z dôvodu zabezpečenia starostlivosti o syna a možnosti vyzdvihnúť ho včas z materskej školy, keďže pracuje v Bratislave. Mala za to, že tvrdenia otca ohľadom rozšírenej starostlivosti nemôžu obstať, nakoľko starostlivosť o maloletého nie je striedavá a z vyjadrení otca ani nevyplýva, že by o takúto formu starostlivosti mal záujem. Odvolanie otca považovala za prekvapivé, nakoľko vzhľadom na rozhodovaciu prax všeobecných súdov SR aj vyjadrenie kolízneho opatrovníka nie je možné uvažovať o výživnom, ktoré by bolo stanovené v nižšej výške. Odvolaciemu súdu navrhla zväziť výšku stanoveného výživného, zaviazat' otca k úhrade výživného v sume 385,80 eur, prípadne je vo forme tvorby úspor vo výške 135,80 eur a 250 eur bežné výživné. K argumentom otca o tom, že súd nezohľadnil jeho náklady na zariadenie detskej izby pre maloletého a nákup oblečenia uviedla, že postup súdu bol správny a logický, keď tieto náklady neboli nevyhnutné ani potrebné. Dala do pozornosti, že otec uznal primeranosť výživného v sume 250 eur s tým, že jeho úhrada mu nespôsobuje žiadne vážne finančné problémy, keďže takéto výživné uhrádzal aj v priebehu súdneho konania o úprave rodičovských práv a povinností, a to bez vážnejších problémov. Stotožnila sa s výpočtom zročného výživného súdom prvej inštancie, ktoré otcovi umožnil splácať formou splátok.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdiť považujúc určenú výšku výživného za vychádzajúcu z potrieb dieťaťa. S odôvodnením napadnutého rozsudku sa stotožnil a zároveň poukázal na právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Súčasne sa pridržiaval svojho vyjadrenia na pojednávaní dňa 29.11.2021.

6. V podaní zo dňa 02.03.2022 otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne vyslovil nesúhlas s tvrdeniami matky z dôvodu, že pri určovaní výživného sa neprihliada len na životnú úroveň rodičov, ale aj na výšku oprávnených nákladov. V súvislosti s argumentáciou matky vo vzťahu k existujúcej súdnej praxe uviedol, že nie je možné, aby oprávnené náklady na 4 - ročné zdravé dieťa boli vyššie ako súdnou praxou uznávané oprávnené náklady na staršie dieťa. Poukázal na to, že matka sa od rozhodnutia súdu prvej inštancie zamestnala, má vyšší príjem oproti príjmu v čase rozhodovania, kedy poberala len rodičovský príspevok. Na základe tejto skutočnosti doplnil odvolací dôvod podľa § 62 a § 63 CMP majúci za to, že daná okolnosť je potrebné vziať do úvahy, nakoľko obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojho maloletého dieťaťa. Podľa jeho mienky je u matky potrebné skúmať z objektívneho hľadiska, či ňou vykazovaný príjem zodpovedá jej možnostiam a schopnostiam z hľadiska veku, zdravotného stavu a vzdelaniu, alebo vzhľadom na tieto predpoklady by mohla dosahovať aj vyšší príjem. Len z dôvodu nedostatočného príjmu matky nemôže otec znášať ťarchu finančného zabezpečenia potrieb sám. Tvrdenie matky o jej skrátenom pracovnom úväzku z dôvodu potreby zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti a sprevádzať maloletého do predškolského zariadenia považoval za účelové, nakoľko býva v blízkosti materskej školy, ktorú maloletý navštevuje a vedel by ho kedykoľvek zo zariadenia vyzdvihnúť. Pokiaľ ide o argument matky, že otec nemá skutočný záujem o striedavú starostlivosť, pretože v časti výroku o styku sa neodvolal, dal do pozornosti, že z rozsudku vyplýva dohoda rodičov o rozsahu styku, preto voči tomuto výroku odvolanie podať nemohol. Vyslovil názor,

že keďže matka nepodala odvolanie, nie je možné, aby podávala návrhy na zmenu rozsudku v časti výživného.

7. V podaní zo dňa 21.03.2022 matka namietala vyjadrenia otca, považujúc ich za dezinterpretáciu § 62 Zákona o rodine a rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veci 20CoP/138/2020. Uviedla, že každé dieťa má iné potreby a rodičov s inými príjmami, pričom rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Ak má otec možnosť prispievať na výživu maloletého určenou sumou, nie je dôvod ju znižovať, a to ani v prípade, ak sama dosahuje príjem zo závislej činnosti. Potvrdila, že od 07.12.2021 pracuje pre HOTELY PLUS a.s. ako účtovníčka, jej príjem činí 960 eur brutto a v tejto spoločnosti pracovala aj pred nástupom na rodičovskú dovolenku. Je teda vylúčené, že by sa vzdala výhodnejšieho zamestnania. Nerozumie tvrdeniam otca, že by mal súd skúmať, či môže zarábať ešte viac. Ak má otec vedomosť o lepšie platenej práci, bude mu vďačná za túto informáciu. Zdôraznila, že maloletý je dieťa vyžadujúce si častokrát nepredvídanú starostlivosť (problémy s adaptáciou v materskej škole a jeho zdravotný stav), ktoré skutočnosti majú vplyv na výber jej práce a výšku jej zárobku. V tomto smere by rada motivovala aj otca, keďže má vedomosť o viacerých prípadoch mužov s jeho vzdelaním a skúsenosťami, ktorí zarábajú podstatne viac financií. Uviedla, že ak by sa otec viac venoval práci a nie udávaniu jej osoby na rozličných orgánoch verejnej moci, jeho príjmy by boli vyššie. Poukázala na to, že prácu nemôže vykonávať z domu a ani nemá možnosť pracovať na plný úväzok v Bratislave. Pre účely posúdenia dobrých úmyslov otca navrhla, aby si súd vyžiadal z OR PZ v Pezinku a ku spisu pripojil spis v trestnej veci, v ktorej ju otec obvinil z týrania maloletého. Otec ju vystavil ponižujúcemu zaobchádzaniu na polícii, Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, u psychológa v materskej škole, ktorú maloletý navštevuje. Aj týmto konaním jej bráni riadne vykonávať svoju prácu, keďže okrem starostlivosti o syna musí všetky tieto inštitúcie navštevovať, podávať vysvetlenia a reagovať na jeho udania a výmysly. V súvislosti s uzavretou dohodou rodičov o styku poukázala na to, že otec rozsah styku akceptoval. K argumentu otca, že súd nemôže vyhovieť jej žiadosti o zvýšenie výživného, dala do pozornosti, že mimosporové konanie je konaním beznávrhovým, súd nie je viazaný odvolaním otca a ak sa nazdáva, že výživné je stanovené vo výške neprímerane nízkej, nič mu nebráni v tom, aby jej návrhu vyhovel.

8. V podaní zo dňa 25.03.2022 otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne zotrval na svojich tvrdeniach. Zdôraznil, že o maloletého sa zaujíma, matke aktívne pomáha s jeho vyzdvihovaním z predškolského zariadenia, vždy ju žiadal o možnosť sprevádzať ho do predškolského zariadenia aj v iné dni. Namietal, že súd nezisťoval, ktorý z rodičov je poberateľom rodinných prídavkov. Spochybnil tvrdenia matky o nemožnosti dosahovať príjem, nakoľko matka má možnosť dohodnúť si v práci pohyblivú pracovnú dobu a zabezpečiť si plný fond pracovného času. Poukázal na to, že súd nezohľadnil rozdiel medzi základnou mesačnou mzdou, na ktorú má otec zákonný nárok, ani nárokovateľnou zložkou, ktorá je tvorená štvrtročnými odmenami, a nezistil dostatočne jeho finančnú situáciu. Od vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie naráža na účelové správanie matky, ktorá mu dieťa neodovzdáva riadne pripravené, preto je nútený zakupovať potrebné veci. Zo správania matky mal za zrejmé, že jej nejde o záujem maloletého a budovanie ich vzťahu, ale o snahu urobiť z neho len otca, ktorý bude zabezpečovať finančné potreby dieťaťa, pritom sa s matkou snaží komunikovať a jej rolu rodiča uznáva. V podaní zo dňa 20.04.2022 nesúhlasil s názorom matky o tom, že nie je možné ako prameň práva použiť citáciu z rozsudkov odvolacích súdov. Vo vzťahu k individuálnym potrebám maloletého poukázal na vyjadrenie matky /pojednávanie dňa 29.11.2021/, že v súčasnosti nemá zvýšené náklady ani na jeho zdravotný stav alebo záujmové krúžky. Maloletý je zdravý, neužíva lieky, nemá predpísané zdravotné pomôcky, absolvuje iba kontrolné vyšetrenia u lekárov /nefrologickú, chirurgickú a kožnú ambulanciu/, ktoré nie sú spojené s ďalšími nákladmi a je vo veku, keď nemá žiadny konkrétny záujem, športovú aktivitu alebo spoločenský krúžok, a nemá iné finančné náklady spojené s týmito záujmami. Mal za to, že matka neosvedčila dôvod na zvýšené náklady na maloletého a jej výklad o tom, že je povinný na maloleté dieťa prispievať vo výške 20 - 30 % z netto príjmu považoval za nesprávny. Poukázal na tzv. princíp proporcionality, t.j. zachovanie primeranosti pomeru medzi oprávnenými výdavkami na maloleté dieťa a určenou výškou výživného. Dal do pozornosti predložený Dodatok k pracovnej zmluve, z ktorého vyplýva, že jeho príjem činí 1.550 eur brutto, čo je 1.026,90 eur netto, pričom mzda uvádzaná v potvrdení o príjme bola vypočítaná ako priemer aj s odmenami tvoriacimi nenárokovateľnú časť jeho mzdy. Nesúhlasil s tvrdeniami o jeho možnosti dosahovať vyšší príjem, nakoľko vzhľadom na vzdelanie, vek a schopnosti je jeho práca adekvátna, avšak zo strany matky vidieť snahu o umelé znižovanie mzdy hľadaním nerelevantných výhovoriek. Poukázal na to, že matka dlhodobo pred nástupom na materskú dovolenku dosahovala príjem vo výške 860 eur mesačne netto, pričom pri striedavej starostlivosti o

vtedy nepĺnoletého S. Z. súd určil otcovi výživné vo výške 150 eur. Uviedol že matke počas materskej a následne rodičovskej dovolenke ponúkal možnosť pracovať vo firme, kde pracuje aj on a dospieť k lepšiemu finančnému ohodnoteniu, čo viackrát odmietla. Nemá vedomosť o tom, že by maloletý potreboval častokrát nepredvídanú starostlivosť, nikdy nebol kontaktovaný z materskej školy ani matkou za účelom jeho prevzatia zo zariadenia. Zdôraznil, že je rovnocenným zákonným zástupcom maloletého, dokáže sa o syna postarať aj v čase jeho ochorenia, snaží sa byť plnohodnotným rodičom, avšak matka odmieta ním ponúkanú pomoc, nerešpektuje jeho postavenie rodiča, z jej strany naráža na obštrukcie. Poukázal na rozporuplné a premenlivé správanie matky v priebehu konania v súvislosti s uzatváraním dohody o jeho styku s maloletým. Zdôraznil, že má možnosť pracovať z domu, čo je v záujme maloletého, pretože si vie prispôbiť čas a vyzdvihovať ho z predškolského zariadenia skôr. Tvrdenia matky o tom, že ju zamestnáva chodením po rôznych úradoch považoval za neadekvátne. Uviedol, že odchodom zo spoločnej domácnosti stratil prehľad o tom, ako sa matka správa k maloletému, preto keď uvidel zmeny správania a modriny na maloletom, bol vydesený a nútený to riešiť a o pomoc požiadal aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku a OR PZ v Pezinku. Príslušné orgány postupovali v zmysle predpisov v súvislosti so šetrením jeho podozrenia a to, že polícia odmietla podnet z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny neznamena, že matka nekonala tak, ako v podnete uviedol. Matka sprchovala syna v ľadovej vode, vyhrážala sa mu, neustále ho bila, nadávala mu. Po dôkladnom zvážení a oboznámení sa s typmi výchovy u maloletých detí si vyhodnotil, že striedavá starostlivosť by vo veku maloletého O. nebola v jeho záujme a neprospeľa by jeho zdravému vývinu. Nemôže za to, že matka nevie a nechce pochopiť jeho zmýšľanie a konanie v prospech maloletého, pristúpil na tzv. rozšírenú starostlivosť, a ustúpil matke, vzhľadom aj na odporúčanie detských pedagógov a psychológov. Mal za to, že matka ho chce trestať a účelovo a nepravdivo ho vykresliť v negatívnom svetle, aj keď nemá na to objektívny dôvod.

9. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a dospel k záveru o potrebe rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III. a IV. o bežnom a zročnom výživnom na maloleté dieťa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. 10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

13. Podľa § 393 ods. 2 CSP v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ustanovenie § 387 ods. 2, 3 tým nie sú dotknuté. V odôvodnení rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov akým bolo rozhodnutie prijaté.

14. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu, ktorá je z hľadiska § 389 ods. 1

písm. b/ CSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojim procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhému účastníkovi.

16. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejavíť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníkov konania, ktoré im poskytujú procesnoprávne predpisy. O procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia.

17. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia, pritom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenia môže napraviť svojim postupom. Ak napríklad súd prvej inštancie neumožnil sporovej strane vyjadriť sa k dôkazu alebo k písomnému podaniu protistrany, môže byť toto pochybenie v odvolacom konaní napravené. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je preto taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť a ktorý zásah odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

18. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia a to z hľadiska zákonnej požiadavky na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutočný stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

19. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom a obsahom napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvej inštancie posudzujúc návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, svoje rozhodnutie v časti o určení výživného na maloleté dieťa dostatočne neodôvodnil, čím sa stalo nepreskúmateľným. V posudzovanom prípade zo stručného odôvodnenia vzťahujúceho sa k výroku o vyživovacej povinnosti otca nie je možné ustáliť, či súd prvej inštancie na zákonné kritériá ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadal, akým spôsobom ich vyhodnotil, z ktorých konkrétnych dôkazov a preukázaných skutočností v otázke určenia výživného vychádzal, či a s akým výsledkom sa vôbec zaoberal relevantnými otázkami nastolenými vo vzťahu k určení výšky výživného na maloleté dieťa, a to vo vzťahu k pomerom na strane oboch rodičov, otázke výšky ich životnej úrovne a k rozsahu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa prezentovaných matkou. Z obsahu súdneho rozhodnutia tiež nie je zrejmé akú výšku nákladov na odôvodnené potreby maloletého mal súd prvej inštancie preukázanú, keďže odôvodnenie rozsudku vzťahujúce sa k výroku o výživnom je len veľmi všeobecné a stručné a spočíva najmä v konštatácii spôsobu komunikácie rodičov ohľadom dohody o výživnom a všeobecným záverom, že výška určeného výživného je primeraná veku a potrebám maloletého a príjmu otca. V tejto súvislosti odvolací súd udáva, že základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa, ktoré musí vystihovať reálne potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku (ust. § 215 ods. 1 CSP). Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných aj nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná, pričom náklady na maloleté dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb, t.j. bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace

s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa môže súd pristúpiť k druhému kroku, ktorým je určenie miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov. Toto určenie závisí od viacerých kritérií, t.j. zárobkových schopností a možností rodičov, ich majetkových pomerov, životnej úrovne, počtu ich iných vyživovacích povinností, plnenia si vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a zabezpečením domácnosti, ktorej je členom, plnenia aj iným spôsobom, t.j. vecnou formou. Z uvedeného je zrejmé, že určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti povinného rodiča nemôže rezignovať na dôsledné ustálenie rozsahu odôvodnených potrieb dieťaťa, od ktorého sa odvíja jeho následné posudzovanie vo vzťahu k príjmom, pomerom a schopnostiam a možnostiam rodičov. Pokiaľ sa v posudzovanej veci v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie týmito podstatnými skutočnosťami nezaoberal, nevyhodnocoval ich a rozhodnutie odôvodnil len stručnou všeobecnou konštatáciou, ním prijaté rozhodnutie týkajúce sa vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu je nedostatočné, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné.

20. Je potrebné zdôrazniť, že podľa ust. § 220 ods. 2 CSP z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým na základe zhodnotenia skutkového stavu veci dospel boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé a najmä presvedčivé. Súd musí dať odpoveď na všetky relevantné otázky nastolené účastníkmi konania, ktoré majú podľa jeho názoru pre vec podstatný význam, a ktoré prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o výživnom nespĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP a udáva, že neodôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia a teda uvedeným postupom súd prvej inštancie znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého jednotlivým čiastkovým právom je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

21. Vzhľadom na uvedené nedostatky v rozhodnutí súdu prvej inštancie odvolací súd odvolaniu otca voči výroku III. a IV. o výživnom bežnom a zročnom vyhovel a rozsudok v tejto napadnutej časti zrušil. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o výživnom na maloleté dieťa a svoje rozhodnutie riadne zdôvodniť v zmysle § 220 ods. 2 CSP, tzn. vyhodnotiť a ustáliť mesačné výdavky na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a príspevky otca na maloletého s prihliadnutím aj na výkon osobnej starostlivosti matky o maloletého, posúdiť príjmy, pomery, výdavky, majetkové pomery rodičov, uviesť stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov. Pri nákladoch na odôvodnené potreby maloletého týkajúce sa bežných potrieb (strava, ošatenie, obuv a hygiena) si ich výšku má možnosť ustáliť na základe všeobecných cien tovarov primeraných veku maloletého, pričom ďalšie náklady týkajúce sa poplatkov za materskú školu (vrátane stravy v zariadení), zdravotnú starostlivosť (ak má dieťa zdravotné problémy), krúžkové aktivity (ak navštevuje krúžok) a ich úhrady je rodič (v danom prípade matka) povinný preukázať. Pri vyhodnotení nákladov maloletého posudzuje matkou vyčíslené a preukázané výdavky vrátane platieb za výlety, dovolenky a pod., ktorých zohľadnenie tiež odôvodní aj vo vzťahu k rozsahu styku otca s maloletým. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude doplniť dokazovanie aj o príjem oboch rodičov za celé sporné obdobie, t.j. kompletný prehľad príjmu vrátane vyplatených odmien s uvedením výšky netto príjmu za jednotlivé mesiace, o náklady na bývanie (z ktorých podiel pripadá aj na maloleté dieťa), ich majetkové pomery a ku dňu vyhlásenia rozsudku všetky doklady aktualizovať. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v rozhodnutí uviesť právne posúdenie veci a dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil, t.j. rozhodnutie riadne odôvodniť v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

22. Pokiaľ ide o námietky otca, ktorými namietal, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutočný stav veci, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 36 CMP, podľa ktorého súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s citovaným zákonným ustanovením a ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine, keď vo veci nevykonával náležité dokazovanie smerujúce k zisťovaniu nákladov na zabezpečenie

odôvodnených potrieb maloletého a príjmov a pomerov rodičov a pri rozhodovaní vychádzal len z listinných dôkazov (rodný list maloletého, doklad o brutto príjme otca za obdobie od januára do septembra 2021, výpis z banky /platbu na maloletého vo výške 100 eur/) a výhradne z matkou vyčíslenej špecifikácie nákladov na bývanie, osobné vozidlo a nákladov na maloletého vyčíslených v celkovej výške 612 eur mesačne (za stravu, ošatenie, hygienu, lieky, poplatky v materskej škole, krúžky, hračky, dovolenky, výlety a bývanie), ktorú sumu na pojednávaní dňa 29.11.2021 matka upravila na sumu 550 eur mesačne, avšak náklady riadne nepreukázala. Po preskúmaní veci odvolací súd akceptoval odvolacie námietky otca a dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výživnom na maloletého vychádzal z nedostatočne zisteného skutočného stavu a pri vykonaní dokazovania nedodržel ani postup podľa ustanovenia § 36 CMP. S poukazom na bod 21 tohto rozsudku uložil súdu prvej inštancie aj povinnosť doplniť dokazovanie vo veci vo vyššie naznačenom smere.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. a IV. o výživnom a s tým súvisiacim výrokom o zročnom výživnom v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/138/2021-52 zo dňa 29.11.2021 a Dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/138/2021-60 zo dňa 29.11.2021, a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť v tejto časti, pričom ide o pochybenie, ktoré nie je možné napraviť v odvolacom konaní. Navyiac, v danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutočný stav veci, čím vznikla potreba aj doplnenia dokazovania súdom prvej inštancie. Podľa § 391 ods. 1 CSP odvolací súd vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom bude potrebné, aby súd prvej inštancie vo veci vykonal náležité dokazovanie, opätovne rozhodol a svoje rozhodnutie zdôvodnil riadne v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP so zameraním sa na určenie výživného na maloleté dieťa.

24. Odvolací súd súčasne upozorňuje súd prvej inštancie na nesprávny postup vo vzťahu k Dopĺňaciemu rozsudku č.k. 5P/138/2021-60 zo dňa 29.11.2021, keď podľa ust. § 225 ods. 1, 2 CSP, v spojení s ust. § 219 ods. 1 CSP bolo jeho povinnosťou dopĺňať rozsudok verejne vyhlásiť. Z obsahu spisu však nevyplýva predvolanie účastníkov za účelom vyhlásenia dopĺňacieho rozsudku a ani zápisnica osvedčujúca jeho verejné vyhlásenie.

25. O trovách konania (celého) rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).